

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

AVIZE

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR

Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor privind propunerea de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 881/2002 de instituire a unor măsuri restrictive specifice împotriva anumitor persoane și entități care au legătură cu Osama ben Laden, cu rețeaua Al-Qaida și cu talibanii

(2009/C 276/01)

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 286,

având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 8,

având în vedere Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date, în special articolul 41,

având în vedere solicitarea de aviz conform articolului 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 trimisă către AEPD la 22 aprilie 2009,

ADOPTĂ PREZENTUL AVIZ:

I. INTRODUCERE

1. La 22 aprilie 2009, Comisia a adoptat propunerea de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 881/2002 de instituire a unor măsuri restrictive specifice împotriva anumitor persoane și entități care au legătură cu Osama ben Laden, cu rețeaua Al-Qaida și cu talibanii (denumită în continuare „propunerea”). La aceeași dată, propunerea a fost transmisă AEPD de către Comisie spre consultare, în conformitate cu articolul 28 alineatul (2)

din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. AEPD amintește că a furnizat comentarii informale pe marginea proiectului de propunere la 9 martie 2009 și ia act de faptul că în propunere s-a ținut seama de aceste comentarii.

2. AEPD salută faptul că este consultată și că această consultare este menționată în considerentele propunerii, într-un mod similar celui din cadrul altor texte legislative asupra cărora a fost consultată AEPD, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001.
3. Propunerea modifică Regulamentul (CE) nr. 881/2002, unul dintre instrumentele comunitare adoptate în scopul luptei împotriva terorismului prin luarea de măsuri restrictive, în special înghețarea activelor, împotriva unor persoane fizice și juridice bănuite de asociere cu organizații teroriste. În special, obiectivul propunerii este să prevadă dispoziții care să țină seama de evoluțiile recente din jurisprudența Curții de Justiție, în principal cauza Kadi⁽¹⁾, stabilind „o procedură care respectă drepturile fundamentale, care va fi urmată în cazul persoanelor și entităților incluse recent pe listă de ONU” (punctul 4 din expunerea de motive).

II. CADRUL JURIDIC

4. Deși Curtea a fost chemată să se pronunțe în mod specific cu privire la dreptul fundamental la apărare și în special la principiul contradicționalității, jurisprudența pe această temă are consecințe mai vaste și poate fi rezumată după cum urmează: normele UE de protecție a drepturilor fundamentale ar trebui respectate independent de adoptarea unor măsuri restrictive la nivelul UE sau la nivelul unor organizații internaționale precum ONU⁽²⁾.

⁽¹⁾ Hotărârea din 3 septembrie 2008, *Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliu*, C-402/05 P și C-415/05 P, nepublicată încă în Repertoriu.

⁽²⁾ *Kadi*, idem nota 1 de mai sus, a se vedea în special punctul 285.

5. Printre drepturile fundamentale ale UE se numără și dreptul la protecția datelor cu caracter personal, care a fost recunoscut de Curtea de Justiție ca unul din principiile care decurg din articolul 6 alineatul (2) din TUE, fiind confirmat și de articolul 8 al Cartei Drepturilor Fundamentale a UE.
6. Din această perspectivă, AEPD salută nu numai jurisprudența recentă a Curții de Justiție, dar și intenția Comisiei de a ține seama de aceasta, perfecționând procedura de includere pe liste prin recunoașterea explicită a dreptului la protecția datelor cu caracter personal. AEPD, deși recunoaște pe deplin obiectivul de combatere a terorismului prin prelucrarea și schimbul de date cu caracter personal, are convingerea fermă că protecția datelor cu caracter personal este un factor crucial în garantarea legitimității și eficienței măsurilor restrictive luate de Comisie. Aceste măsuri se bazează pe prelucrarea datelor cu caracter personal, proces care, independent de înghețarea activelor, trebuie să respecte normele și garanțiile de protecție a datelor. Din aceste motive, este extrem de important ca normele de prelucrare a datelor cu caracter personal ale persoanelor incluse pe listă să respecte principiul clarității și securității juridice, astfel cum se precizează la punctul 8 din expunerea de motive.
7. Acest fapt capătă o importanță sporită în vederea intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, care nu numai că va conferi caracter obligatoriu Cartei Drepturilor Fundamentale a UE, dar va și dispune în articolul 16 din TFUE și articolul 39 din TUE, necesitatea normelor și garanțiilor de protecție a datelor cu caracter personal în toate domeniile de activitate ale Uniunii Europene. În plus, Curtea de Justiție va fi pe deplin competentă, chiar și în materie de politică externă și de securitate comună, să evalueze legalitatea – și în special respectarea drepturilor fundamentale – deciziilor care prevăd măsuri restrictive împotriva persoanelor fizice și juridice (articolul 275 din TFUE).

III. ANALIZA PROPUNERII

III.1. Principii și legislație de protecție a datelor aplicabile

8. AEPD salută referirile din considerentele propunerii la necesitatea aplicării regulamentului în conformitate cu dreptul fundamental la protecția datelor cu caracter personal (considerentul 10), precum și pe cele la necesitatea unor garanții specifice pentru activitățile Comisiei de prelucrare a datelor privind infracțiuni comise de persoane fizice incluse pe listă sau privind condamnări penale sau măsuri de securitate împotriva unor astfel de persoane.
9. AEPD salută recunoașterea explicită în considerentul 12 al propunerii a aplicabilității normelor de protecție a datelor și, în special, a Regulamentului (CE) nr. 45/2001, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal în acest domeniu. Articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 dispune că acest regulament se aplică „prelucrării de date cu caracter personal din cadrul tuturor instituțiilor și organelor comunitare în măsura în care această prelucrare este efectuată prin desfășurarea tuturor sau a unei părți a acti-

vităților care intră sub incidența dreptului comunitar.” Din această perspectivă, chiar dacă este legat de Poziția comună 2002/402/PESC și de activitățile ONU din acest domeniu, Regulamentul (CE) nr. 881/2002 are drept temei Tratatul de instituire a Comunității Europene.

10. Ca observație de ordin general, AEPD dorește să sublinieze că Regulamentul (CE) nr. 45/2001 prevede o serie de obligații pentru operatori, *inter alia*, calitatea datelor, legalitatea prelucrării, notificarea, securitatea prelucrării, – precum și drepturi ale persoanelor vizate, *inter alia* accesul, rectificarea, blocarea, ștergerea, notificarea terților, căilor de atac, – care se aplică în general, mai puțin în cazurile excepțiilor și restricțiilor prevăzute la articolului 20. În orice caz, aceste restricții în ceea ce privește dreptul fundamental la protecția datelor ar trebui să fie supuse unui test strict de proporționalitate, fiind, mai exact, necesară limitarea acestora, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al aplicării în timp, la ceea ce este necesar pentru urmărirea interesului public, fapt confirmat de jurisprudența Curții de Justiție și în materie de măsuri restrictive. Acest fapt capătă o importanță sporită având în vedere că aceste drepturi și obligații, alături de necesitatea supravegherii independente a prelucrării datelor cu caracter personal, constituie nucleul dur al dreptului fundamental la protecție a datelor cu caracter personal, astfel cum este confirmat în mod explicit de articolul 8 al Cartei Drepturilor Fundamentale a UE.
11. De asemenea, AEPD salută faptul că propunerea face referire, implicit sau explicit, la unele dintre aceste obligații și drepturi, însă dorește, în același timp, să sublinieze că propunerea nu poate fi interpretată în sensul excluderii sau limitării aplicabilității drepturilor persoanelor vizate și a obligațiilor care nu sunt menționate în textul său.
12. În acest context, AEPD analizează în cele ce urmează prevederile propunerii în lumina celor mai relevante principii de protecția datelor, oferind recomandări de îmbunătățire, precum și îndrumări referitoare la abordarea unor chestiuni care nu au fost abordate până în prezent, dar care pot interveni în aplicarea principiilor de protecție a datelor. În anumite cazuri, poate fi preferabil să fie oferite detalii suplimentare privind obligațiile și drepturile de protecție a datelor în materie de măsuri restrictive.
13. Aceste comentarii nu fac decât să reflecte rolul protecției datelor cu caracter personal ca factor crucial în asigurarea legitimității și eficienței măsurilor restrictive luate de Comisie, nevizând și neaducând atingere altor chestiuni de fond care ar putea fi legate de includerea pe listă în virtutea aplicării altor norme.

III.2. Articolele 7a și 7c: informarea persoanelor vizate și scoaterea de pe listă

14. Articolul 7a se referă la procedurile de includere pe listă și de scoatere de pe aceasta a persoanelor fizice și juridice, iar articolul 7c prevede o procedură specifică de aplicare pentru persoanele incluse pe listă înainte de 3 septembrie 2008.

15. AEPD salută aceste dispoziții în măsura în care acestea contribuie la respectarea drepturilor fundamentale prin punerea la dispoziția persoanelor vizate a unor mijloace de informare privind motivele includerii pe liste, precum și a posibilității de a își exprima opiniile pe acest subiect. În plus, la alineatul (4) se prevede faptul că scoaterea de pe listă la nivelul ONU conduce automat scoaterea de pe listă la nivelul UE, fapt ce corespunde principiului de protecție a datelor care prevede că datele cu caracter personal ar trebui menținute la zi, astfel cum se menționează la articolul 4 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001.

16. Cu toate acestea, AEPD subliniază faptul că aceste prevederi nu exclud obligațiile similare care decurg din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, cum ar fi obligația de a informa persoana vizată în conformitate cu articolul 11 și, în special, cu articolul 12 – care face referire la informații care trebuie furnizate în cazul în care datele nu au fost colectate de la persoana vizată – obligația în conformitate cu articolul 14 de rectificare fără întârziere a datelor cu caracter personal inexacte sau incomplete, precum și obligația în conformitate cu articolul 17 de a notifica rectificarea sau ștergerea datelor – ca, de exemplu, în cazul scoaterii de pe listă – părților terțe cărora le-au fost dezvăluite date, cu excepția cazului în care acest lucru se dovedește imposibil sau presupune un efort disproporționat.

17. În mod evident, după cum s-a menționat la punctul 10, excepții și restricții se pot aplica acestor prevederi, în conformitate cu articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. De exemplu, informarea persoanelor vizate va trebui întârziată, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a păstra „efectul de surpriză” al deciziei de includere pe listă a respectivei persoane și de înghețare a activelor acesteia. În acest sens, AEPD recomandă legiuitorului să analizeze posibilitatea de a clarifica explicit în propunere excepțiile de la principiile de protecție a datelor care ar putea fi necesare, precum necesitatea de întârziere a informării în temeiul articolul 12 până la adoptarea deciziei provizorii.

III.3. Articolul 7d: dreptul de acces al persoanelor vizate, sarcini de supraveghere și căi de atac în justiție

18. În articolul 7d al propunerii, primul alineat, se afirmă că, în cazul în care ONU sau un stat transmite informații clasificate, Comisia va gestiona aceste informații în conformitate cu dispozițiile interne ale Comisiei în materie de securitate [Decizia 2001/844/CE, CECO, Euratom ⁽¹⁾] și, după caz, cu acordurile privind securitatea informațiilor clasificate încheiate între Uniunea Europeană și statul care transmite informațiile respective. În cel de al doilea alineat, se specifică faptul că documentele clasificate la un nivel care corespunde nivelului „EU Top Secret”, „Secret-UE” sau „Confidentiel-UE” nu ar trebui publicate fără acordul emitentului.

19. Acest articol ridică două chestiuni, prima referindu-se la impactul dispoziției asupra dreptului de acces al persoanei vizate la propriile date cu caracter personal, în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, iar a doua la posibilitatea ca AEPD, precum și Curtea de Justiție să acceseze datele cu caracter personal cuprinse în informațiile clasificate pentru ca aceste instituții să își poată îndeplini sarcinile care le revin.

Dreptul de acces al persoanelor vizate la datele cu caracter personal incluse în documentele clasificate

20. Normele de securitate la care se face trimitere, precum și acordurile dintre UE și statul care transmite informațiile reglementează modul de acces la informațiile clasificate. Numai persoanele care prezintă necesitatea de a cunoaște, cu alte cuvinte au nevoie de acces pentru a își putea îndeplini o funcție sau o sarcină, pot obține accesul la aceste informații ⁽²⁾. Pentru informațiile clasificate la unul din nivelurile de clasificare menționate la articolul 7d alineatul (2), aceste persoane au nevoie și de o autorizație de securitate.

21. Normele interne de securitate ale Comisiei trebuie citite în coroborare cu Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei, care prevede în detaliu dispoziții referitoare la dreptul oricărei persoane de acces la informațiile celor mai mari trei instituții ale UE. Articolul 9 din acest regulament prevede dispoziții referitoare la regimul aplicabil documentelor sensibile și face referire la cele trei niveluri de clasificare menționate anterior. Alineatul (3) dispune că documentele sensibile sunt furnizate numai cu acordul autorității de origine, normă inclusă și în articolul 7d alineatul (2) al propunerii.

22. Normele interne de securitate ale Comisiei sunt compatibile cu dreptul public de acces la documente. Cu toate acestea, nu se poate spune același lucru despre drepturile specifice de acces, precum dreptul persoanelor vizate de acces la propriile date cu caracter personal în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. Normele interne de securitate nu fac referire la normele de protecție a datelor sau la drepturile persoanelor vizate. Normele interne de securitate ale Comisiei nu prevăd nicio dispoziție referitoare la situația în care o persoană vizată solicită accesul la datele cu caracter personal incluse într-un document clasificat. Același lucru este valabil și pentru acordurile privind securitatea informațiilor încheiate bilateral cu diferite state.

23. Articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 conferă persoanei vizate dreptul de a obține de la operator, fără constrângere, în orice moment în termen de trei luni de la primirea cererii și în mod gratuit, *inter alia*, comunicarea într-o formă inteligibilă a datelor care fac obiectul preluării [a se vedea litera (c)].

⁽¹⁾ Decizia 2001/844/CE, CECO, Euratom a Comisiei din 29 noiembrie 2001 de modificare a regulamentului său de procedură (JO L 317, 3.12.2001, p. 1).

⁽²⁾ A se vedea partea 19 din Decizia 2001/844/CE și, de exemplu, articolul 4 alineatul (7) din Acordul între Uniunea Europeană și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind securitatea informațiilor clasificate (JO L 115, 3.5.2007, p. 30).

24. AEPD înțelege pe deplin faptul că, în contextul măsurilor restrictive împotriva anumitor persoane sau entități luate în scopul prevenirii unor acte teroriste, există motive întemeiate de a nu dezvălui informații (cu caracter personal) clasificate unei persoane vizate. Această restricție poate avea drept temei articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, astfel cum s-a menționat deja la punctul 10. Cu toate acestea, AEPD dorește să sublinieze cerința de *necesitate* inclusă în acest articol și procedura prevăzută la articolul 20 alineatele (3) și (4) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001.
25. Articolul 20 prevede că restricțiile aplicate dispozițiilor menționate trebuie să constituie o măsură *necesară* pentru atingerea obiectivelor enumerate. Faptul că normele interne de securitate ale Comisiei și că acordurile bilaterale cu statele nu abordează chestiunea accesului persoanelor vizate și că articolul 7d alineatul (2) conține o obligație absolută de obținere a consimțământului emitentului înainte de publicarea documentelor clasificate, creează o situație în care nu se asigură restricționarea dreptului de acces numai în caz de necesitate. Dispoziția nu prevede criterii de fond și lasă o totală libertate emitentului informațiilor, deși acesta ar putea să nu intre sub incidența legislației UE și a normelor UE de protecție a drepturilor fundamentale.
26. Alineatele (3) și (4) ale articolului 20 conțin reguli referitoare la aplicarea restricțiilor. Conform alineatului (3), instituția implicată ar trebui să informeze persoana vizată privind motivele principale pe care se bazează restricția și privind dreptul său de a se adresa AEDP. Alineatul (4) mai conține o normă care se referă în mod specific la restricționarea dreptului de acces. Aceasta prevede că, în momentul investigării unei plângeri în temeiul alineatului anterior, AEPD doar informează persoana vizată dacă datele au fost prelucrate corect și, în caz contrar, dacă au fost efectuate rectificările necesare⁽¹⁾. Propunerea actuală de modificare a Regulamentului (CE) nr. 881/2002 ar trebui să facă posibilă respectarea acestor reguli. Acest punct se află în strânsă legătură cu cea de a doua chestiune ridicată de articolul 7d.
- Accesul AEPD la informațiile clasificate*
27. Condiția de la articolul 7d alineatul (2) care prevede că informațiile clasificate se publică numai cu acordul emitentului, ar putea să aducă atingere sarcinii AEPD de supraveghere independentă. Fiind aplicabil Regulamentul (CE) nr. 45/2001, prelucrarea datelor cu caracter personal poate face obiectul căilor de atac prevăzute la articolul 32, precum și al competențelor de aplicare ale AEPD prevăzute la articolul 47. În special, articolul 47 conferă AEPD dreptul de a obține de la un operator sau de la o instituție sau organism comunitar accesul la toate datele cu caracter personal și la toate informațiile necesare realizării anchetelor sale [a se vedea articolul 47 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001]. Este posibil ca, în contextul propunerii actuale, AEPD să facă uz de acest drept pentru a-și îndeplini sarcina care îi revine în temeiul articolului 20 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. Cu toate acestea, formularea actuală a articolului 7d face ca exercitarea efectivă a acestui drept să depindă complet de decizia emitentului informațiilor.
28. Textul articolului 7d în formularea sa actuală ar intra astfel în conflict cu normele Regulamentului (CE) nr. 45/2001. În acest sens, AEPD dorește să sublinieze că articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 nu prevede restricționarea obligațiilor și competențelor AEPD prevăzute la articolele 46-47.
29. În plus față de plângerile care se pot face pe lângă autoritățile independente de protecție a datelor, legislația în materie de protecția datelor prevede dreptul la căi de atac în justiție [a se vedea articolul 22 din Directiva 95/46/CE și articolul 32 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001]. În acest context, AEPD dorește să sublinieze că textul actual al articolului 7d alineatul (2) ar putea afecta eficiența controlului judiciar, aducând atingere capacității CJE de a controla dacă s-a realizat un echilibru între necesitatea de a combate terorismul internațional și protecția drepturilor fundamentale. Conform hotărârii Tribunalului de Primă Instanță din 4 decembrie 2008, accesul la informații clasificate poate fi necesar pentru a îi permite tribunalului să facă acest lucru⁽²⁾.
- Sugestii de modificări*
30. În lumina celor de mai sus, AEPD îndeamnă legiuitorul să modifice articolul 7d astfel încât să se asigure (1) că cerința de *necesitate* enunțată la articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 este respectată în cazul în care Comisia refuză unei persoane vizate accesul la propriile informații cu caracter personal incluse în documentele clasificate, (2) că sunt respectate normele prevăzute la articolul 3 alineatele (3) și (4) și (3) că sunt respectate pe deplin competențele AEPD prevăzute la articolul 47.
31. Pentru a realiza acest lucru, primul pas îl constituie limitarea domeniului de aplicare a articolului 7d alineatul (2), prin înlocuirea cuvântului „publicarea” cu „punerea la dispoziția publicului”. De asemenea, această modificare ar fi consecvență din punct de vedere juridic, deoarece dispoziția este prezentă în articolul 9 alineatul (3) al Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 care reglementează exclusiv accesul public la documente. Modificarea sugerată ar rezolva în mare măsură problemele expuse mai sus: restricționarea dreptului de acces al persoanelor vizate nu va mai fi lăsată complet la latitudinea părții care transmite informațiilor iar accesul AEPD și CJE la aceste informații în scopul îndeplinirii sarcinilor lor respective nu ar fi restricționat.

⁽¹⁾ Furnizarea informației menționate la alineatele (3) și (4) poate fi amânată atât timp cât această informație lipsește de efect restricția impusă [a se vedea articolul 20 alineatul (5)].

⁽²⁾ Hotărârea din 4 decembrie 2008, PMOI/Consiliu, T-284/08, nepublicată încă în Repertoriu, a se vedea în special punctele 74-76.

32. Cu toate acestea, atâta vreme cât normele și acordurile interne ale Comisiei privind securitatea informațiilor nu abordează în mod explicit chestiunea accesului persoanelor vizate și nu prevăd obligativitatea îndeplinirii cerinței de *necesitate* de la articolul 20 al Regulamentului (CE) nr. 45/2001, problema nu este soluționată. Deși AEPD (precum și CJE) au dreptul de acces pe baza principiului necesității de a cunoaște și în baza autorizațiilor de securitate pentru persoanele care lucrează cu informațiile, accesul pentru persoanele vizate nu este garantat. Din acest motiv, AEPD îndeamnă Comisia să se asigure că dreptul de acces la informații cu caracter personal cuprinse în documente clasificate este restricționat numai în caz de necesitate.

III.4. Articolul 7e: temeiuri juridice pentru prelucrare, categorii de date prelucrate, numirea operatorului

33. Articolul 7e definește suficient de detaliat atât sarcinile Comisiei de prelucrare a datelor cu caracter personal [alineatul (1)], cât și datele cu caracter personal care pot fi prelucrate [alineatele (2)-(4)]. Alineatul (5) desemnează ca operator, în sensul articolului 2 litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, o unitate a Comisiei.

34. AEPD salută primul alineat al articolului 7e, în măsura în care se intenționează ca acesta să reprezinte temeiul juridic pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, în temeiul articolului 5 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. AEPD este de acord cu faptul că datele cu caracter personal ar trebui prelucrate numai în baza unuia din temeiurile juridice enumerate la acest articol. Din această perspectivă, AEPD recunoaște că litera (a) „necesară pentru îndeplinirea unei sarcini de interes public (...)” și litera (b): „necesară pentru a se respecta obligația legală a operatorului” pot fi deosebit de relevante în contextul măsurilor restrictive.

35. Cu toate acestea, AEPD reamintește că în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, datele cu caracter personal ar trebui să fie „adecvate, relevante și neexcesive în raport cu scopurile pentru care sunt colectate (...)”, fiind astfel recomandabil să se asigure de către Comisie că datele cu caracter personal colectate sunt *necesare* în scopul impunerii măsurilor restrictive avute în vedere în propunerea de regulament.

36. Din această perspectivă, AEPD recomandă modificarea articolului 7e alineatul (1) după cum urmează: „Comisia prelucrează datele cu caracter personal necesare pentru a-și putea exercita atribuțiile în conformitate cu prezentul regulament.”

37. În plus, ar trebui verificate cu atenție categoriile de date utilizate în legătură cu măsurile restrictive – inclusiv elemente generale de identificare (cum ar fi numerele fiscale și de asigurare socială) precum și „funcția sau profesia” – atât la nivel general, cât și de la caz la caz, în special în măsura în care aceste informații pot include categorii speciale de date care necesită garanții specifice.

38. Ținând seama de acestea, AEPD salută principiul prevăzut la alineatul (3), conform căruia prenumele și numele părinților unei persoane fizice pot fi incluse în anexă numai în cazurile în care sunt necesare într-un caz specific în scopul unic de a verifica identitatea persoanei fizice incluse pe listă în cauză. Această dispoziție reflectă fidel principiul de protecție a datelor care constă în limitarea scopului, principiu care ar trebui precizat în mod corespunzător și aplicat întregului articol. Astfel, AEPD recomandă aplicarea explicită a acestui principiu tuturor categoriilor de date, prin modificarea articolului 7e alineatul (2) după cum urmează: „Anexa I cuprinde numai informațiile necesare pentru verificarea identității persoanelor fizice incluse pe listă și, în niciun caz, nu vor include și alte informații decât următoarele”.

39. AEPD salută de asemenea alineatul (4) care prevede că anumite categorii de date cu caracter personal, precum infracțiunile penale, condamnările penale sau măsurile de securitate nu pot fi prelucrate decât în cazuri specifice, sub rezerva unor garanții specifice corespunzătoare, nu sunt făcute publice și nu fac obiectul schimburilor de informații.

40. Cu privire la alineatul (5), AEPD recunoaște faptul că desemnarea unui operator în sensul anexei II a Regulamentului (CE) nr. 881/2002 va spori vizibilitatea operatorului și rolul său ca „punct de contact”, îmbunătățind astfel exercitarea drepturilor persoanelor vizate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 45/2001. Cu toate acestea AEPD reamintește că este, de asemenea, necesar să se garanteze că operatorul are competența să asigure atât exercitarea drepturilor persoanelor vizate, cât și respectarea tuturor celorlalte obligații care decurg din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. În acest sens, Comisia ar putea să aibă în vedere clarificarea acestui punct din propunere, de exemplu prin adăugarea la alineatul (5) a unei referiri explicite la necesitatea ca operatorul să asigure respectarea obligațiilor care decurg din Regulamentul (CE) nr. 45/2001.

III.5. Transferul datelor cu caracter personal către țări terțe și către organizații internaționale

41. O chestiune importantă care nu este abordată în mod explicit în propunere, ci doar implicit în procedura de includere pe listă, este măsura în care datele cu caracter personal prelucrate de instituțiile comunitare pot fi comunicate Organizației Națiunilor Unite și/sau țărilor terțe și în ce condiții.

42. În această privință, AEPD ar dori să atragă atenția asupra articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, care prevede condițiile de transfer al datelor comunitare către alți destinatari decât organismele comunitare, destinatari care nu intră sub incidența Directivei 95/46/CE. Există o varietate de soluții posibile, de la acordul persoanei vizate [alineatul (6) litera (a)] și exercitarea unor drepturi în justiție

[alineatul (6) litera (d)] – care ar fi utile în cazul în care informațiile au fost furnizate de persoana vizată pentru a solicita o reanalizare a includerii pe listă – până la existența în cadrul ONU a unor mecanisme de garantare a unei protecții adecvate a datelor cu caracter personal transmise de UE.

43. AEPD reamintește faptul că diversele activități de prelucrare avute în vedere ar trebui să fie conforme acestui sistem, în vederea asigurării unei protecții a datelor cu caracter personal care fac obiectul schimburilor cu țări terțe și cu organizații internaționale, precum și că este posibil să fie necesare atât adăugarea unor precizări în propunere, cât și încheierea unor acorduri cu ONU, după caz.

III.6. Alte chestiuni: răspunderea, verificarea prealabilă, consultarea AEPD

44. Articolul 6 din propunere exclude răspunderea, cu excepția cazurilor de neglijență, a persoanelor fizice și juridice care pun în aplicare măsurile restrictive. În această privință, AEPD dorește să precizeze că acest articol nu ar trebui să fie considerat o dispoziție care exclude răspunderea necontractuală, în temeiul articolului 32 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, precum și al articolului 23 din Directiva 95/46/CE pentru activitățile de prelucrare a datelor cu caracter personal care încalcă legislația de protecție a datelor. Din această perspectivă, măsurile restrictive se bazează pe prelucrarea și publicarea datelor cu caracter personal, care în caz de nelegitimare pot antrena în sine – independent de măsurile restrictive luate – daune morale, astfel cum a recunoscut deja Curtea de Justiție ⁽¹⁾.
45. Ar trebui observat faptul că o verificare prealabilă de către AEPD în temeiul articolului 27 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 ar putea fi necesară, în măsura în care propunerea prevede operații de prelucrare specifice pentru categorii speciale de date (presupuse infracțiuni, condamnări penale sau măsuri de securitate) și în scopul privării persoanelor de beneficiul deplin al dreptului de proprietate.
46. AEPD, în conformitate cu articolul 28 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, se așteaptă să fie consultată în privința propunerilor legislative și măsurilor administrative referitoare la prelucrarea datelor cu caracter personal care ar putea fi prezentate referitor la măsurile restrictive impuse persoanelor suspectate de terorism.
47. AEPD salută obiectivul propunerii Comisiei de a aborda jurisprudența recentă a Curții de Justiție, perfecționând procedura de includere pe listă prin recunoașterea explicită a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, care reprezintă un factor crucial în asigurarea legitimității și eficienței măsurilor restrictive luate de Comisie.
48. AEPD salută referirile din considerentele propunerii la aplicarea regulamentului în conformitate cu dreptul fundamental la protecția datelor cu caracter personal și recunoașterea explicită în considerentul 12 a aplicabilității normelor de protecție a datelor, și în special a Regulamentului (CE) nr. 45/2001, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal în acest domeniu.
49. Ca observație de ordin general, AEPD dorește să sublinieze că Regulamentul (CE) nr. 45/2001 prevede o serie de obligații pentru operatori precum și drepturi pentru persoanele vizate care sunt aplicabile chiar și în cazurile în care acestea nu sunt menționate explicit în propunere. Cu toate acestea, în anumite cazuri, ar putea fi preferabil să fie oferite detalii suplimentare privind aplicarea obligațiilor și drepturilor de protecție a datelor – și eventualele excepții și restricții impuse acestora – în materie de măsuri restrictive.
50. AEPD salută articolele 7a și 7c în măsura în care acestea contribuie la respectarea drepturilor fundamentale prin punerea la dispoziția persoanelor vizate a unor mijloace de informare privind motivele includerii pe listă. Cu toate acestea, AEPD subliniază faptul că aceste prevederi nu exclud obligațiile similare care decurg din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. În acest sens, AEPD recomandă legiuitorului să analizeze posibilitatea de a clarifica explicit în propunere excepțiile de la principiile de protecție a datelor care ar putea fi necesare, precum necesitatea de amânare a informării în conformitate cu articolul 12 până la adoptarea deciziei provizorii.
51. AEPD consideră că articolul 7d, prevăzând faptul că publicarea documentelor confidențiale se efectuează cu acordul emitentului, ar putea aduce atingere dreptului persoanei vizate de acces la propriile date cu caracter personal, în conformitate cu articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 și posibilității ca AEPD, precum și Curtea de Justiție să aibă acces la datele cu caracter personal cuprinse în informațiile clasificate pentru ca aceste instituții să își poată îndeplini efectiv sarcinile care le revin. Din acest motiv, AEPD îndeamnă legiuitorul să modifice această propunere prin înlocuirea cuvântului „publicarea” cu „punerea la dispoziția publicului”.
52. AEPD salută articolul 7e, în măsura în care se intenționează ca acesta să reprezinte temeiul juridic pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu articolului 5 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. Cu toate acestea, AEPD recomandă câteva modificări pentru a se asigura faptul că datele prelucrate sunt relevante și utilizate în scopuri specifice și că rolul operatorului este în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001.

IV. CONCLUZII

⁽¹⁾ Hotărârea din 12 septembrie 2007, *Kalliope Nikolau/Comisie*, T-259/03, Rep., p. II-99; Hotărârea din 8 iulie 2008, *Franchet și Byk/Comisia*, T-45/08, nepublicată încă în Repertoriu.

53. AEPD reamintește că eventualele transferuri către țări terțe sau organizații internaționale ar trebui să respecte dispozițiile articolului 9 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, în vederea asigurării unei protecții adecvate a acestor date. În acest scop, ar putea fi necesare adăugarea unor precizări în propunere, precum și încheierea unor acorduri cu ONU.
54. De asemenea, AEPD semnalează că propunerea nu modifică răspunderea în caz de prelucrare și publicare nelegitime ale datelor cu caracter personal; că ar putea fi necesară o verificare prealabilă în conformitate cu articolul 27 din Regu-

lamentul (CE) nr. 45/2001 și că dorește să fie consultată în ceea ce privește viitoarele propuneri legislative și măsuri administrative din acest domeniu.

Adoptat la Bruxelles, 28 iulie 2009.

Peter HUSTINX

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor